

Dit staat in het stikstofakkoord van de Vlaamse regering

23 FEBRUARI 2022

De Vlaamse regering mobiliseert 3,6 miljard voor het stikstofdossier, al zal het leeuwendeel van dat bedrag op de begroting van de volgende regering wegen. 40 rode bedrijven worden versneld gesloten, 114 donkeroranje bedrijven en de meest stikstofgevoelige varkenshouders kunnen in een vrijwillige uitkoopregeling stappen. De hernieuwing van vergunningen van bestaande bedrijven is gevrijwaard, maar voor de rest komt er tot 2025 een stolp over de landbouwsector.

Lees meer over: [stikstof](#)

Vergunningskader

De Vlaamse regering houdt in het zogenaamde "krokusakkoord" vast aan de strengere stikstofnormen die vorig jaar werden ingevoerd na het veelbesproken stikstofarrest. Concreet blijft de drempel voor ammoniakuitstoot (veeteelt en mestverwerking) op 0,025 procent en voor NOx (industrie en transport) op 1 procent. In de praktijk betekent het dat er voor quasi alle professionele landbouwvergunningen een Passende Beoordeling zal opgemaakt moeten worden met een inschatting van de "betekenisvolle effecten" op de natura2000-gebieden. Terwijl die "betekenisvolle effecten" niet per se vaststaan, betekent het wel dat de nieuwe ontwikkelingsruimte erg beperkt blijft.

Voor NOx (industrie en transport) bedraagt de drempel 1 procent. Projecten die de drempel van 1 procent overschrijden, moeten eveneens een 'passende beoordeling' ondergaan en eventueel maatregelen nemen om de emissies te beperken. In het Vlaams parlement kondigde Minister-President Jan Jambon aan dat de toepassing van het strengere significantiekader van de Stikstofinstructie van minister Demir zeker tot 2025 wordt aangehouden. Daarna kan de maatregel geëvalueerd worden en in het beste geval bijgesteld tot 0,8 procent.

Voor hervergunningsdossiers moeten bedrijven zich inschrijven in de generieke emissiereducties. Dat zou betekenen dat rundveehouders niet meer de 30 procent reductie van de richtlijn moeten realiseren, maar slechts 5 procent. Op sectorniveau is er een reductieverplichting van 15 procent. Aangezien er wordt gerekend met 2015 als referentiejaar komt dat concreet neer om een inspanning van 7,5 procent voor de vleesveehouders en een kleine 24 procent voor melkveebedrijven. Voor de kalverhouders gaat het om een reductie van 20 procent. Voor varkens- en kippenhouders zonder emissiearme stallen gaat het over een reductie van 60 procent op stalniveau (bovenop de 10 procent van het luchtplan) als er nog geen emissiearme stal is gebouwd. Volgens Jambon kunnen de veehouders kiezen hoe ze die doelstellingen willen halen: "Ofwel investeren ze in technologie en emissiearme stallen, ofwel kiezen ze voor een reductie van hun veestapel."

Minister Crevits kondigde aan dat er 150 miljoen extra voorzien wordt om de investeringen te ondersteunen. Jonge boeren onder de veertig krijgen een "top-up" voor hun investeringen in emissiereductie technieken, waarbij dat vroeger maximaal 40 procent was, maar vaak ook minder, zullen nu alle technieken voor 65 procent terugbetaald worden. Bij de CD&V is achter de schermen te horen dat dat de bittere pil voor jonge boeren toch enigzins moet vergulden.

Voor kleinschalige en biologische bedrijven komt er een correctiemechanisme, al ontspringen de varkens- en kippenbedrijven onder het biolabel niet helemaal de dans. Als hun impact op de nabije natuur de significantiedrempel van 1% overstijgt, zouden daar dieren moeten verdwijnen. Biologische bedrijven met een impactscore tussen 0,025% en 1% worden vrijgesteld

van de verplichte reductiepercentages uit het G8 scenario maar dienen wel de maatregelen van de PAS-lijst voor de desbetreffende sector door te voeren die inpasbaar zijn in het "lastenboek bio". Voor diersoorten waar er vandaag geen erkende PAS-lijst is zoals geiten, schapen en konijnen, geldt deze uitzonderingsregeling voorlopig ook.

Uitkopen rode en oranje bedrijven

Ook de uitkoopregeling voor de rode piekbelasters zou worden versneld, dat zijn bedrijven met een impactscore van meer dan 50 procent op de deposities in nabijgelegen natuur. Ten laatste in 2025 moeten die allemaal dicht zijn, dat is in de meeste gevallen vijf jaar eerder dan gedacht. In totaal gaat het over een veertigtal landbouwbedrijven en twee mestverwerkers. Zij zullen niet alleen vergoed worden op basis van een inschatting van de waarde van hun bedrijf zoals vandaag het geval is, maar ook worden gecompenseerd in functie van de looptijd van hun vergunning. Als ze al in 2023 stoppen zal hun vergoeding 20 procent hoger zijn, in 2024 gaat het over 10 procent extra. Minister van Landbouw Hilde Crevits (CD&V) sprak op de persconferentie in het Errera-huis van een gedwongen onteigening voor die bedrijven. De maatregel bedrijfsverplaatsing verdwijnt per direct uit het flankerend beleid. Alle andere opties zoals bedrijfsbeëindiging en reconversie blijven behouden. Voor 116 "donkeroranje" landbouwbedrijven komt er een vrijwillige uitkoopregeling. Het gaat over bedrijven met een impact van meer dan 20 procent op de beschermde natuur. Volgend jaar lanceert de Vlaamse regering voor hen een call, waarbij ze een aanbod tot stopzetting krijgen tegen 2026. Ook hier zal er een hogere vergoeding hoe sneller er gestopt wordt. In het totaal voorziet de Vlaamse regering 100 miljoen euro om bedrijven op te kopen.

Uitgelicht

Uitkopen Vlaamse "piekbelasters" kost gemiddeld 800.000 euro per bedrijf

NIEUWS

Sinds 2017 werden 15 van de 58 'rode' PAS-bedrijven uitgekocht voor een totaal van 12 miljoen euro. Met twee derde van die bedrijven is de overheid nog niet in gesprek.

9 SEPTEMBER 2021

[Lees meer](#)

Sanering varkenssector

Nog sneller wil de Vlaamse regering gaan met de sanering van de noodlijdende varkenssector. Hier zei Jambon dat er wordt gestreefd naar een reductie van het aantal varkens in Vlaanderen met 30 procent tegen 2030. In dat geval blijft er in Vlaanderen nog een varkensstapel over van iets meer dan 4 miljoen dieren. Dit jaar nog wordt de oproep gelanceerd voor uitkoop van varkensbedrijven. De regering voorziet een budget van 200 miljoen euro dat onder andere uit het klimaatfonds moet komen.

Bijzonder is wel dat regering hier enkel mikt op varkensbedrijven met een impactscore van hoger dan 0,5% op nabijgelegen natuur; de gesloten enveloppe van 200 miljoen zal toegekend worden aan de kandidaat-stoppers met de hoogste impactscore. De vergoeding voor vleesvarkens bedraagt 154 euro, die voor zeugen 900 euro; er is ook een sloopvergoeding (gerekend aan 100%) voorzien van 40 euro/m². Ook over die regel is al wat onvrede op te vangen. In de praktijk betekent het dat vele varkenshouders in West-Vlaanderen die ver van natura2000-gebied niet in aanmerking komen voor de warme sanering. Nochtans moet de sanering in de varkenssector zorgen voor 17 procent van de totale emissiereductie.

Maatregelentabel ammoniak landbouw				
MAATREGEL	Emissiereductie 2015-2030		Uitvoering / realisatie emissiereductie	
	ton NH ₃	Aandeel totaalopgave (%)	Startjaar	Verloop
	Opgave 2015-2030 = 17.225 ton NH ₃			
Bemesting - beweiding - opslag	4.672	27%		
- Huidig beleid (business as usual)	1.630	9%	2015	Lineair 2015 - 2030
- Maatregelen LBP / MAP 6+	2.951	17%	2023	Integraal van kracht vanaf startjaar
- Nulbemesting SBZ-H	91	1%	2028	Integraal van kracht vanaf startjaar
Stalemissies	13.249	77%		
- Huidig beleid AEA (business-as-usual)	1.714	10%	2015	Lineair 2015 - 2030
- LBP: elektronische monitoring wassers	230	1%	2024	Lineair tussen startjaar en 2030
- Stopzetten piekbelasters (impact >50%)	191	1%	2025	Volledig gerealiseerd vanaf startjaar
- Reductie stalemissies G8	11.114	65%	2023	Twee varianten
> stalemissies varkens/runderen/pluimvee	7.775	45%		
> vrijwillige stopzetting bedrijven >20%	382	2%	2026	
- waarvan emissiereductie bovenop G8	211	1%	2026	
> vrijwillige stopzetting varkensbedrijven >0,5%	2.957	17%	2023	
- waarvan emissiereductie bovenop G8	1.183	7%	2023	
Mestverwerking	698	4%		
- Maatregelen LBP	123	1%	2024	Lineair tussen startjaar en 2030
- Stopzetten piekbelasters (impact >50%)	391	2%	2025	Volledig gerealiseerd vanaf startjaar
- 30% emissiereductie	184	1%	2030	Volledig gerealiseerd vanaf startjaar
Totaal potentiële emissiereductie	18.619			
Emissiereductie maatregelen G8	17.225			
Inspanning boven G8 - vrijwillige uitkoop	1.394			

Slapende NER's afgeroomd

Ook het systeem van de nutriëntenemissierechten (NER's) wordt ingrijpend hervormd. Dat is voor de Vlaamse regering de manier om te zorgen dat de vrijgekomen emissieruimte niet weer wordt ingevuld en dat het significantiekader op termijn kan versoepelen.

Slapende NER's zullen afgeroomd worden. Dat zal vooral pensioenboeren treffen, maar voor de actieve boeren die schommelingen in de veestapel moeten opvangen wordt er een buffer van 10 procent voorzien. Ook voor boeren die geïnvesteerd hebben en nog bezig zijn om hun stal op te vullen komt er een uitzondering. De uitbreiding mits mestverwerking verdwijnt volledig uit het decreet.

Bij de verhandeling van NER's wordt er een inhouding gedaan van 25 procent op het totaal. Vroeger telden de slapende NER's daarvoor mee in de afoming, maar nu moeten alle slapende NER's verdwijnen bij de verhandeling. Alleen nvoor familieleden in de eerste graad is er op die regel een uitzondering voorzien.

50 procent minder overschrijding tegen 2030

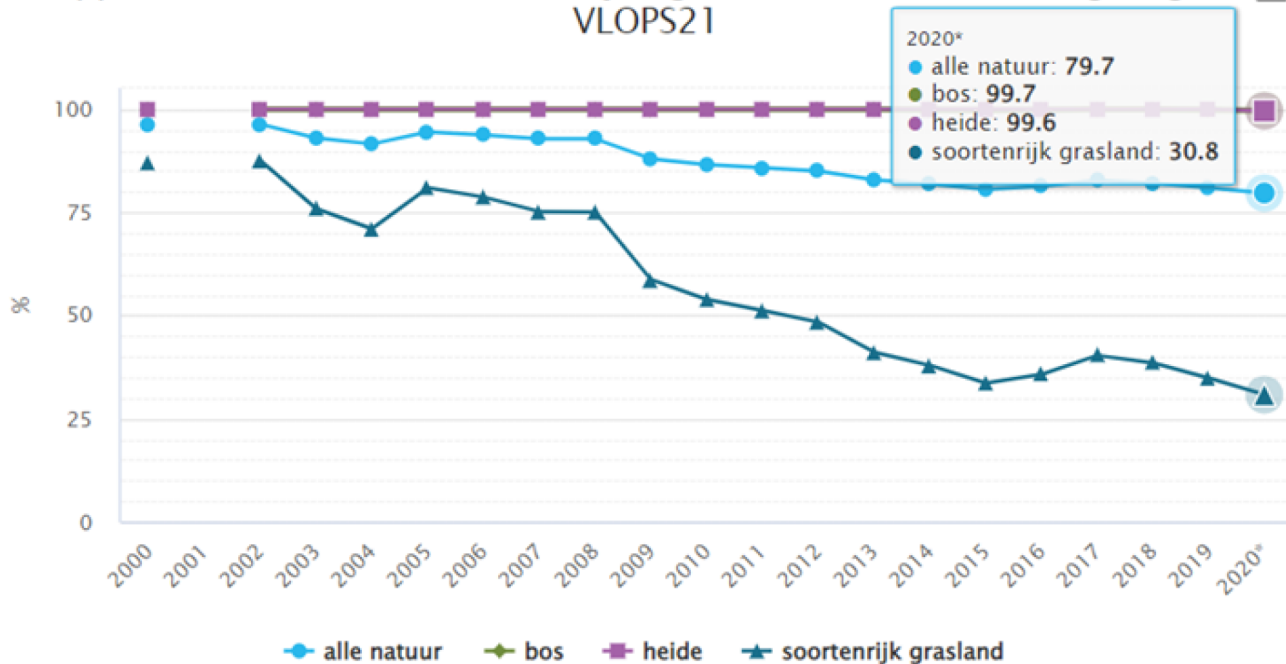
Tegen 2030 moet de overschrijding van de kritische depositiewaarde (KDW) in Natura2000-gebieden met 50% omlaag, de Vlaamse regering rekende voor dat daarvoor een reductie nodig is van 17.225 ton ammoniak. Ook twee derde van de ammoniakemissie wordt uitgevoerd naar het buitenland, waardoor het effect op de eigenlijke deposities kleiner is. Vandaag is er een overschrijding in 79,7 procent van het natuuroppervlak. Alleen in soortenrijk grasland wordt de norm gehaald.

“Vlaanderen is een hotspot voor stikstof en dat kunnen we ons niet meer permitteren”, vertelde Jambon daarover.

Voor de varkens- en kippenhouders moet er op stalniveau een reductie komen van 8000 ton ammoniak, voor runderen gaat het om 6500 ton. Opvallend is de beperkte impact van de stopzettingen van de rode en de oranje bedrijven. Alles samen gaat het over 573 ton ammoniak-uitstoot die wordt vermeden, en waar een budget van 100 miljoen euro aan besteed wordt of bijna 175.000 euro per ton.

De impact op de eigenlijke deposities is nog altijd ongekend.

Oppervlakte natuur met overschrijding kritische last vermist volgens VLOPS21

Gebiedsgerichte werking

Nog opvallend is dat er in natuurgebieden een bemestingsstop zal komen vanaf 2028. In de jaren '90 hadden de landbouwers de garantie gekregen dat ze nog twee generaties zouden kunnen blijven bemesten. Op die afspraak komt de regering dus nu terug, al stelt ze er wel een stevig budget tegenover. Per hectare zal er 10.000 euro compensatie zijn., en een hoger bedrag als er sneller gestopt wordt.

Bijkomende maatregelen zijn nodig voor een aantal specifieke natuurgebieden: De Maten in Limburg, de Kalmthoutse Heide, de Mechelse Heide en de Voerstreek. Daar gelooft de Vlaamse regering dat het kan volstaan met natuurherstelmaatregelen. Voor 193 gebieden komen er natuurherstelmaatregelen, zoals pluggen of betere waterhuishouding. Demir spreekt van een stikstofsaneringsplan met een totaal budget van 1,2 miljard euro.

Voor het Turnhouts Vennengebied is de uitdaging het grootst. Daar krijgt oud-Boerenbondvoorzitter Piet Vantemsche twee jaar de tijd als intendant om met een ontwikkelingsplan te komen dat natuur en landbouw kan verzoenen. Als ambitie stelt de regering een vermindering met honderd ton ammoniak voorop.

Flankerend beleid PAS	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Beschikbare middelen PAS Crevits (1)	25	25	25	25	25	25	25	25	25	225
Beschikbare middelen PAS Demir (2a) - regulier	80	80	80	80	80	80	80	80	80	720
Beschikbare middelen PAS Demir (2b) - rode bedrijven		20	10	10						40
Beschikbare middelen Klimaatfonds Crevits (3)	25	13	13	13	13	13	13	13	13	129
Beschikbare middelen Klimaatfonds Demir (4)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	90
Innovatie in de landbouw (5)			40	40	40	40	45	45	45	295
Bestaande provisie van 100 mio (6)	20	60	20							100
Verhoging provisie met 226 mio VAK (7)	2	131	43	50						226
Verhoging provisie nieuwe legislatuur (8)				200	250	300	320	350	400	1.820
Totaal flankerend beleid PAS	162	339	241	428	416	466	497	521	571	3.649

	Toewijzing provisie PAS 2022-2024 - met ruiter op provisie				
	VAK	VEK			Totaal VEK
		2022	2023	2024	2022-2024
Natuurherstel	85		35	40	75
VLF-investeringen AEA-stallen	30		30		30
Afoming slapende NER's	12	12			12
Compensatie nulbemesting	3				3
Stopzettingregeling donkeroranje	60			20	20
Stopzettingregeling varkens	136	10	126		136
TOTAAL	326	22	191	63	276
Ook voor stopzettingregeling varkens (excl. provisie)					
Klimaatfondsmiddelen HC 2022	25	25			25
Klimaatfondsmiddelen HC 2023	13		13		13
Onderbenutting Vlaamse Veerkracht	26		26		26
Totaal varkens	200	35	165	0	200

3,6 miljard budget

Het totale budget voor het stikstofakkoord klokt af op 3,6 miljard euro tot 2030. 2,3 miljard daarvan zijn nieuwe middelen die worden vrijgemaakt, 1,3 miljard wordt gehierarchiseerd in de begroting. "Het grootste deel ervan zal voor de boeren zijn", zei Jambon in het Vlaams parlement, "maar er is ook een miljard voorzien voor herstelwerken en uitbreiding van de natuur."

Een dikke 700 miljoen euro wordt nog deze legislatuur besteed, het overgrote deel van het prijskaartje is dus voor de volgende regering. Binnen deze legislatuur gaat er 156 miljoen euro naar de vrijwillige stopzetting van varkensbedrijven en oranje bedrijven.

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • [02 25 52 81 91](tel:0225528191)

M • info@vilt.be

Volg ons op:

[screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/)

[screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws](https://twitter.com/vilt_nieuws)

[screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/)